

Maiu Ild

Teie 05.02.2025

Meie 27.02.2025 nr 12-1/25/1966-2

Vastus selgitustaotlusele seoses Kehtna tuuleparkide detailplaneeringutega

Esitasite 05.02.2025 Maa- ja Ruumiametile kirja, milles palute Maa- ja Ruumiameti (MaRu) vastuseid küsimustele, mis te saatsite 13.12.2024 vastamiseks Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumile seoses tuuleparkide detailplaneeringute menetlemisega Kehtna vallas. 05.02.2025 saatsite Maa- ja Ruumiametile täiendava kirja, milles soovite vastuseid küsimustele, mis on seotud eelkõige planeerimisseaduse (PlanS) tõlgendamisega.

Vastuseks Teie esimeses kirjas toodud küsimustele selgitame, et Maa- ja Ruumiamet ei saa anda vastuseid küsimustele, mis puudutavad Kehtna vallas konkreetsete detailplaneeringute menetlustega seotud asjaolusid. Seepärast ei ole meil võimalik ka Teie kirjas toodud kõikidele punktidele vastata. Vastavalt PlanS § 4 lõikele 2 on kohaliku omavalitsuse ülesanne mh planeeringu koostamise korraldamine, planeeringu koostamise käigus vajalike menetlustoimingute tegemine, planeeringu elluviimisega kaasnevate asjakohaste majanduslike, kultuuriliste, sotsiaalsete ja looduskeskkonnale avalduvate mõjude hindamine. Haldusmenetluse seaduse § 36 kohaselt on planeeringu koostamise korraldajal ka selgitamiskohustus. Seega saab vaid Kehtna Vallavalitsus vastata Teie küsimustele - miks detailplaneering algatati hiljem kui 30 päeva taotluse saamisest arvates, miks kohalikus ajalehes ilmus teade hiljem kui 30 päeva, miks ajakavas on lähteseisukohtadele ja KSH programmile ettepanekute ajaks märgitud juuli ja mitte august, miks vastused on üldised ja lühikesed, millal saab arvamusi esitada planeeringulahenduse kohta jms.

Märgime, et Maa- ja Ruumiamet ei teosta jooksvat kontrolli kohalike omavalitsuste planeeringute koostamise üle. PlanS § 138 kohaselt esitatakse detailplaneering heakskiitmiseks MaRu-le pärast detailplaneeringu vastuvõtmist ja avaliku väljapaneku ning vajadusel ka avaliku arutelu korraldamist. Alates 01.01.2025 ei esitata MaRu-le heakskiitmiseks detailplaneeringuid, mis on koostatud kooskõlas üldplaneeringuga va juhul, kui planeeringu koostamisel on läbi viidud keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) menetlus. Koos detailplaneeringuga esitatakse MaRu-le avalikul väljapanekul esitatud kirjalikud arvamused, mida planeeringu koostamisel ei arvestatud, ja detailplaneeringu koostamise korraldaja põhjendatud seisukoht nende arvestamata jätmise kohta. Detailplaneeringule heakskiidu andmise otsustamise korral kontrollib MaRu detailplaneeringu vastavust õigusaktidele. Seega annab PlanS õiguse ja kohustuse kontrollida detailplaneeringu õigusaktidele vastavust enne selle kehtestamist heakskiidu menetluse raames. Detailplaneeringu menetlemine, inimestele selgituste andmine, põhjendatud seisukohtade andmine arvamuste kohta on detailplaneeringut menetleva kohaliku omavalitsuse ülesanne ning

seda ülesannet ei saa kohaliku omavalitsuse eest võtta endale riigi ametiasutus. Seega, kui Teil on küsimusi konkreetse detailplaneeringu menetluse ning planeeringumaterjalide kohta, siis neile saab vastata vaid Kehtna Vallavalitsus.

Vastuseks Teie küsimusele PlanS-is sätestatud tähtaegade kohta selgitame, et PlanS-is on küll sätestatud tähtajad algatamisele ning algatamisest teavitamisele, kuid kui kohalikul omavalitsusel on olnud selged põhjused, miks ei saanud tähtaegadest kinni pidada, siis ei saa PlanS-is sätestatud tähtaegadest erinevaid/hilisemaid aegu lugeda kindlasti menetlusnõuete rikkumiseks. Kuna väga paljudes kohalikes omavalitsustes ilmuvad kohalikud valla ajalehed üks kord kuus kindlatel aegadel, siis seetõttu on ka PlanS-is selle kohta erand toodud (PlanS § 128 lg 6) - kui teavitamine ei ole vallalehe ilmutamissageduse tõttu 30 päeva jooksul võimalik, avaldatakse teade vallalehes esimesel võimalusel. Ka detailplaneeringu algatamise tähtaja kohta on toodud erand - mõjuval põhjusel, eelkõige planeeringuala suurusest, uuringute läbiviimise vajadusest, halduslepingu või planeeringu koostamise tellimise kulude kandmiseks sõlmitava lepingu eelduseks olevate asjaolude selgitamisest või kaasatavate ja koostöötegijate suurest hulgast tingitud põhjusel, võib nimetatud tähtaega pikendada 90 päevani (PlanS § 128 lg 4).

Mitmete Teie kirjas viidatud küsimustele (algatamisest ja lähteseisukohtadest teavitamine, PlanS välistest kaasamiskoosolekutest teavitamine) andis Regionaal- ja Põllumajandusministeerium seisukohad 23.12.2024 kirjas nr 14-3/4811-1. Selgitame veelkord, et PlanS ei nõua detailplaneeringu koostamisel lähteseisukohtade ja KSH programmi avaliku arutelu korraldamist ega ka avalikust arutelust kaasatavate teavitamist. Kohalik omavalitsus on seda teinud lisaks PlanS-is sätestatud menetlusnõuetele. Seega on Kehtna Vallavalitsus detailplaneeringute senisel menetlemisel teinud rohkem avalikkusega koostööd kui PlanS seda nõuab. Kui Teil on ettepanek, et edaspidi tuleb tuuleparke kavandatavate detailplaneeringute kõik avalikud arutelud korraldada pikema etteteatamisega ja avalikest aruteludest tuleb teavitada kõiki kaasatavaid, siis palun andke sellest kohalikule omavalitsusele teada.

Seoses kaasamisega selgitame, et PlanS-is on toodud küll puudutatud isikute kaasamise kohustus, kuid seda sisustab kohalik omavalitsus – kes on kaasatavad ning mis hetkel neid planeeringu koostamisse kaasatakse. Meile on teada antud, et see on probleem, et kohalikud omavalitsused ei ole teavitanud personaalselt planeeringuala/tuulepargi mõjualasse sõltuvalt kavandatavate tuulikute kõrgusest 2-3 km raadiusesse jäävate maaüksuste omanikke juba detailplaneeringu algatamisest ning lähteseisukohtade ja KSH programmi valmimisest. Põhjuseks on kohalikud omavalitsused toonud asjaolu, et algatamisel ning lähteseisukohtade ja KSH programmi koostamisel pole teada tuulikute täpseid asukohti ning seetõttu pole teada ka mõjuala ulatus. Tõdeme, et kaasamise praktika muutub ja täieneb pidevalt planeeringute koostamisega, seda eriti tuuleparkide planeeringute koostamisega.

Juhime tähelepanu asjaolule, et detailplaneeringu algatamine ei tähenda selle kehtestamist. Planeering on avalik ja sellele saab seisukohti esitada kogu planeeringu koostamise vältel. Eraldi on välja toodud planeeringu menetluse etapid, millal planeeringulahendus on avalikul väljapanekul ning kõigile tutvumiseks, millal peab avaliku arutelu korraldama jms. Lähteseisukohad on dokument planeeringu koostamise alustamiseks, st kui planeeringu koostamise jooksul ilmnevad uued vajadused, asjaolud, siis tuleb neid planeeringu koostamisel arvestada. Lähteseisukohti ei pea muutma, vaid planeeringulahendust täiendatakse jooksvalt. Planeeringulahendus võib muutuda kuni kehtestamiseni, st kuni kehtestamiseni ei ole hilja planeeringulahenduse kohta avaldada arvamust. Soovitame Teil olla aktiivne ja teha konstruktiivseid ettepanekuid, et planeeringulahendus tuleks tasakaalustatud, samuti saate teha ettepanekuid detailplaneeringu paremaks menetlemiseks.

PlanS ei näe ette vaiete esitamist detailplaneeringu menetluses. Koostöötegijad ja puudutatud isikud saavad esitada erinevatel etappidel planeeringumaterjalide kohta arvamusi. Kohalik omavalitsus peab esitatud arvamusi kaaluma ning neile sisuliselt vastama. Kui kohalik omavalitsus

ei oska esitatud arvamustele-küsimustele vastata, siis ta peab vastuse koostamisel vajadusel kaasama pädevaid asutusi, planeerija ja/või KSH koostaja või andma suunised, kelle poole tuleb konkreetse probleemi puhul pöörduda. Kui arvamused, küsimused ei ole seotud eriplaneeringu lahenduse koostamisega, siis selguse huvides peab kohalik omavalitsus vastuses välja tooma, millised küsimused-arvamused ei ole omavalitsuse hinnangul asjakohased ning ei puuduta planeeringulahendust ja millele ta sellest lähtuvalt ei pea põhjendatuks või võimalikuks vastata. Seega juhul, kui te ei ole saanud vastuseid esitatud arvamustele, siis palume pöörduda Kehtna Vallavalitsuse poole ja küsida vastavat selgitust.

Vastuseks Teie teisele kirjale, selgitame, et ruumilist planeerimist puudutavate õigusaktide väljatöötamine ja nende kohta selgituste andmine kuulub Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (MKM) vastutusvaldkonda. Seega saab MKM anda selgitusi PlanS-i paremaks mõistmiseks ja tõlgendamiseks (sh küsimuste osas, mis etappidel saab esitada vaiet; kas saab esitada ka vaide aastaid tagasi kehtestatud üldplaneeringule; menetlusskeemide uuendamine tulenevalt PlanS 01.01.2025 toimunud redaktsiooni muudatusest ning kavandatavatest muudatustest; ärakuulamise etapi kaotamisest), mistõttu edastame Teie küsimused vastamiseks MKM-le.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Kati Tamtik
peadirektor

Teadmiseks: Kehtna Vallavalitsus, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

Raine Viitas
58851458 raine.viitas@maaruum.ee